

Informe sobre l'Avantprojecte de la nova Llei de cooperatives de Catalunya

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de la Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom en el que es demana que l'Autoritat emeti un informe sobre l'Avantprojecte de la nova Llei de cooperatives de Catalunya.

L'avantprojecte consta de cinc títols, cent cinquanta vuit articles, set disposicions addicionals, sis disposicions transitòries, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

Analitzat l'Avantprojecte, que no s'acompanya de cap altra documentació, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto l'informe següent.

(...)

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

L'Avantprojecte de llei que se sotmet a informe té per objecte, d'acord amb el seu preàmbul, *“fomentar la creació de cooperatives i la consolidació de les ja existents, reforçar les vies de finançament intern, millorar la gestió empresarial, i assolir un major dimensionament del món cooperatiu, sempre des de la perspectiva de la simplificació i l'eliminació de càrregues, tant pel que fa als procediments de funcionament intern de les cooperatives com en la seva relació amb l'Administració”*. Entre d'altres qüestions, es reformula el concepte de “societat cooperativa”, es regulen les seccions, el número de socis per constituir una cooperativa, les condicions per ser-ne soci o per causar baixa, els drets i obligacions dels soci, el seu règim de responsabilitat, es regulen els òrgans de govern i l'ús dels mitjans telemàtics per a la convocatòria dels mateixos, el règim jurídic de funcionament, el capital, la inspecció i el règim sancionador.

La normativa de protecció de dades de caràcter personal, d'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), té per objecte, exclusivament, la protecció de la informació relativa a persones físiques identificades o identificables.

D'acord amb això, aquesta normativa no és d'aplicació a diferents aspectes regulats en l'Avantprojecte de llei que impliquen el tractament d'informació vinculada a les cooperatives, però que no fan referència ni directament ni indirecta a persones físiques. Les cooperatives són

persones jurídiques i la informació relativa a les mateixes quedarà fora del control de la legislació de protecció de dades.

Ara bé, juntament amb la informació relativa a aquestes persones jurídiques, que quedarien excloses de l'àmbit d'aplicació de la LOPD (art. 2.2 RLOPD), en l'Avantprojecte de Llei trobem també altres aspectes que fan referència a persones físiques. Aquest seria el cas, per exemple, de les previsions contingudes als articles 12 (fundadors), 17 d) i g) i 52 i ss (membres dels òrgans de govern, titulars i suplents del Consell Rector, la Intervenció de comptes, etc..., i persones liquidadores), arts. 21 i ss (persones sòcies), art. 148 (dades de les persones que es recullen a les actes d'inspecció), i art. 157 (dades de persones que intervenen en la resolució de conflictes per conciliació, mediació i arbitratge), entre d'altres.

En aquest informe s'examina l'Avantprojecte de Llei exclusivament des de la perspectiva de la protecció de dades de caràcter personal, i només es fa referència a aquells aspectes que es consideren rellevants en atenció al que disposa la normativa de protecció de dades, fonamentalment la LOPD.

En aquest sentit, s'hagués valorat positivament, que el propi text de l'Avantprojecte de Llei hagués inclòs un apartat relatiu a la normativa de protecció de dades de caràcter personal on s'establís per exemple, els criteris que han de regir la publicitat del registre, la difusió de dades a través del seu lloc web.

III

En el preàmbul s'estableix que *“en la línia de simplificació i la potenciació dels mitjans telemàtics, es dona la possibilitat a les societats cooperatives de tenir una pàgina web corporativa, mitjançant la qual puguin convocar a l'assemblea general i posar a disposició de les persones sòcies la documentació o la informació preceptiva per poder dur a terme determinades operacions societàries, com ara fusions o transformacions.”*

L'article 7 de l'Avantprojecte preveu que les cooperatives podran tenir una web corporativa *“als efectes de publicitat i comunicació previstos en aquesta Llei”*. I l'article 8 regula les publicacions a la pàgina web corporativa. Així, estableix:

“1. La societat cooperativa garanteix la seguretat de la pàgina web i l'autenticitat dels documents publicats en aquesta pàgina, així com l'accés gratuït a la mateixa amb la possibilitat de descàrrega i impressió del que s'hi hagi inserit.”

En principi, el compliment d'aquestes previsions no ha de comportar la difusió de dades de caràcter personal. Ara bé, en relació amb algun dels aspectes previstos, com ara posar a disposició documentació o informació amb la finalitat de dur a terme determinades operacions, com ara fusions o transformacions, es podria arribar a revelar dades de caràcter personal (si més no, dades identificatives).

En cas que fos així, l'article 11 de la LOPD requereix que si no es disposa del consentiment de la persona afectada és necessari que una llei habiliti la comunicació de dades, quan aquestes siguin de caràcter personal, s'hauria doncs de preveure a la llei d'una forma més clara.

Es valora positivament que es prevegi a l'article 8, que cada cooperativa, en relació amb les publicacions al seus llocs web, garantirà la seguretat i autenticitat dels documents que s'hi continguin, obligació inherent al responsable del tractament de les dades. Des de la perspectiva de la normativa de protecció de dades, convindria afegir que la cooperativa és responsable de la informació i les dades de caràcter personal que s'hi contenen.

El responsable del tractament és qui ha d'assegurar el compliment dels principis i obligacions establertes a la normativa de protecció de dades de caràcter personal, entre d'altres, el principi de qualitat, segons el qual les dades han de ser exactes i posades al dia de manera que responguin amb veracitat a la situació actual de l'afectat. El responsable, d'ofici, ha de substituir si escau les dades inexactes o incompletes per les corresponents rectificades o completades (article 4 de la LOPD).

IV

L'article 16 i ss. de l'Avantprojecte de llei regula el Registre de cooperatives. Pel que es desprèn d'aquest article, en aquest registre es pot recollir informació de caràcter personal de les persones a les quals es refereixen els actes inscribibles (p. ex. persones que participen en la constitució) i també, de les persones titulars dels òrgans de govern, atès que s'inscriuen els nomenaments, cessaments i delegacions dels membres del Consell rector i de la Intervenció de Comptes, la direcció general, la direcció de les seccions de crèdit, i dels auditors de comptes, tant titulars com suplents, així com de les persones que en l'acord de dissolució siguin nomenades liquidadores, o altres òrgans socials regulats per estatuts.

Respecte la publicitat de les dades del Registre, l'article 18 estableix el principi de publicitat formal i material i el principi de transparència, com principis del Registre de cooperatives.

Des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, i tenint en compte les previsions ja esmentades de l'article 11 de la LOPD, seria convenient que la llei establís el regim de publicitat dels actes inscrits.

La normativa de protecció de dades de caràcter personal, estableix que les dades no es poden difondre, llevat que es compti amb el consentiment de les persones afectades o amb l'habilitació d'una norma amb rang de llei. A la vista de la redacció de l'article 18 no queda suficientment clar si l'Avantprojecte pretén que les dades de caràcter personal incloses en aquest registre siguin difoses o no.

V

L'article 35 de l'Avantprojecte regula la disciplina social indicant en el seu article primer el que han d'establir els estatuts socials en relació amb els procediments sancionadors. La lletra b) de l'apartat primer d'aquest article estableix que la presentació d'al·legacions ha de fer-se per

qualsevol mitjà que permeti la seva consulta posterior en els supòsits de faltes greus i molt greus. La previsió d'aquest article resulta de difícil comprensió, atès que la consulta serà possible sigui quin sigui el format en què es presentin, això si, sempre de forma limitada, durant la tramitació del procediment, a les persones interessades (art 35.a) de la LRJPAC. Per altra banda, un cop acabat el procediment també hi haurà restriccions a l'accés, derivades de l'article 37.3 de la Llei 3/0/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic i del procediment administratiu comú (LRJPAC), i de l'article 15.1 de la Llei 19/29013, de 9 de desembre de transparència, accés a la informació i bon govern, en el moment en què entri en vigor.

D'altra banda, tampoc sembla clara la justificació que aquesta previsió de l'apartat 1.b) es refereixi només a les faltes greus o molt greus.

En aquest mateix article, a l'apartat 1.b) i a l'apartat 2.b) s'estableix el procediment disciplinari. En concret, preveu la possibilitat de recurs davant de l'assemblea. Tenint en compte la naturalesa disciplinària d'aquestes sancions, i l'àmplia composició que pot tenir l'Assemblea, el debat en l'Assemblea de l'adequació de les sancions imposades pot resultar en alguns casos més perjudicial per a les persones afectades que la pròpia sanció, tenint en compte les repercussions que pot tenir en la seva privacitat. Per això, caldria valorar si és necessari que el recurs sigui resolt per l'Assemblea general, o seria suficient, utilitzar el mecanisme establert a l'article 67 de l'Avantprojecte que permet l'establiment d'un comitè de recursos *“que tramiti i resolgui els recursos contra les sancions que l'òrgan d'administració imposi als socis o sòcies i els altres recursos regulats per aquesta Llei o per una clàusula estatutària”*. Encara que els socis estan obligats a guardar secret sobre els assumptes i les dades de la cooperativa la divulgació dels quals pugui perjudicar-ne els interessos socials (art. 40.1.h), la resolució del recurs per part d'un comitè de recursos que estaria format per suposadament menys membres que una assemblea donaria més garanties de protecció de les dades personals del soci quin procediment sancionador s'estigui tramitant.

Barcelona, 14 de febrer de 2014